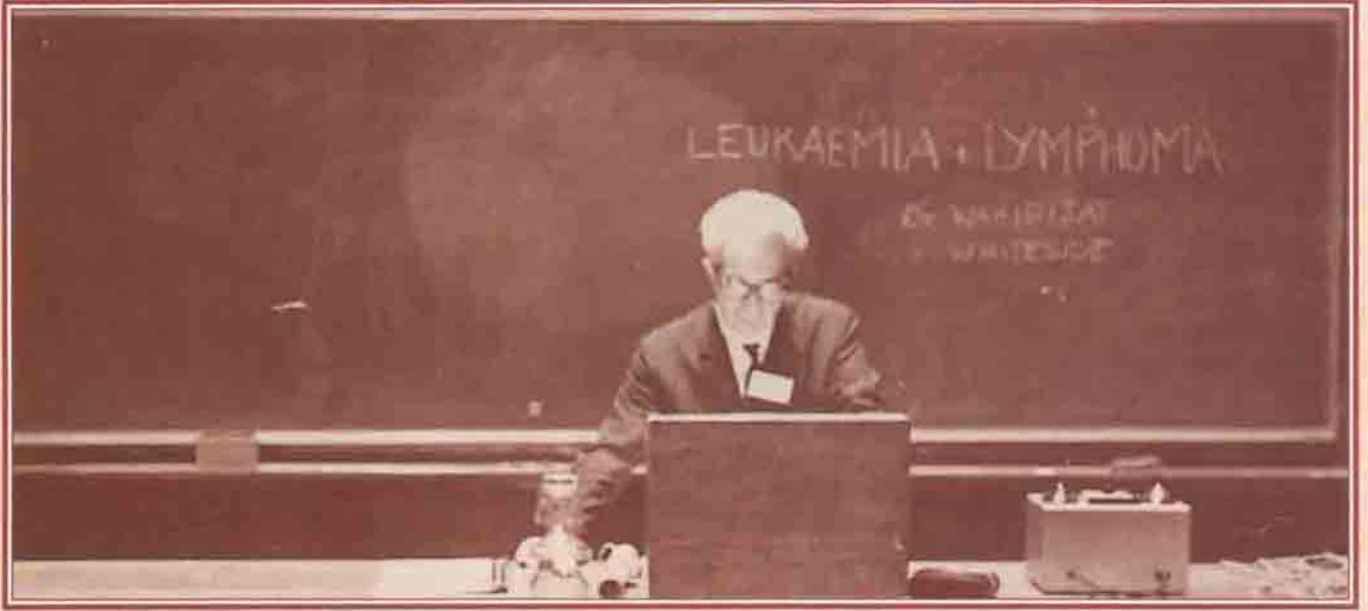

Lösemi'de Umut Işığı Türk Hekimi

Muzaffer Aksoy

Çalışmaları dünya çapında yankı uyandıran Türk hekimi Muzaffer Aksoy'un eserleri kendi yurdunda sağır bir kitleye sesleniyor. Benzen'in kesin olarak lösemiye yol açtığını kanıtlaması ve anormal hemoglobinler konusundaki çalışmaları ile uluslararası tıp literatürüne geçen Aksoy, her bilim adamı gibi araştırmalarından kendi ulusunun yararlandığını görmek istiyor.

“BİR maddenin kanserojen olup olmadığını belirlemenin yöntemlerinden biri hayvan deneyleridir. Ancak benzen'in hayvanlarda lösemi yaptığı deneyle kanıtlanamamıştır. Ben de araştırmalarımda istatistiki yöntemlere başvururdum. Bir maddeyi kullanan ve kullanmayan topluluklar arasında kanser sıklığı bakımından bir fark varsa, bu maddenin kanserojen olduğu iddia edilebilir.” Bu anlayışla çalışmalarını sürdüren Aksoy'un, dikkatini benzen'in kanserojen etkisi üzerinde yoğunlaştırmasına neden olan olaylar, 1960'lı yıllarda bu maddenin kullanımının yaygınlaşmasından yaklaşık 5-6 yıl sonra kan

hastalıklarının ortaya çıkması ile başlamış. Ancak yaşamını bilime adanmış ve gündelik yaşama araştırma coşkusu ile bakabilen bir bilim adamının görebileceği ayrıntıları değerlendirerek, 30-650 ppm oranında benzen içeren kauçuk, lastik boya ve organik çözeltilerin kullanımından birkaç yıl sonra apilastik anemi ve akut lösemi görülmeye başladığını belirlemiş. Kan kanseri ile benzen arasındaki ilişkiyi bulmasına, Türkiye'de kunduracılar, ayakkabı yapımcıları ve ayakkabı satıcılarında bulunan benzenin neden olduğunu farketmesi yol açmış. Terlikçi ve ayakkabıcılar ile yaptığı istatistiki çalışmanın sonuçlarını 1974'de ABD'de yayınlanan "Blood" dergisinde değerlendirmiş.

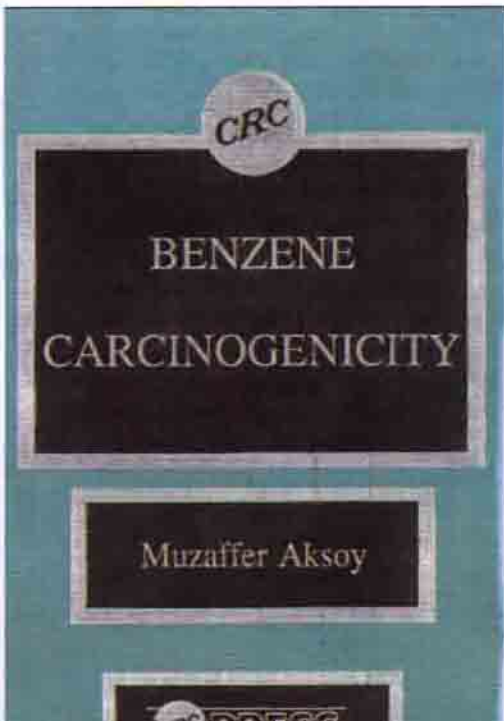

Bu makalenin yayınlanmasından üç yıl sonra ABD Çalışma Bakanlığı bilimsel bir dava açar. Muzaffer Aksoy mahkemeye birinci tanık olarak çağrılır. Benzen kullananlarla kul-

lanmayanlar arasında rastlanan kanser sıklığını istatistiki değerlerle ifade ettiği makalesini mahkemeye sunar. Davanın açılmasına sebep olan bu makale mahkemede incelenir ve İş Güvenliği ve Sağlık Yönetmeliği'nde sekiz saatlik çalışma süresi içinde maruz kalınacak benzen miktarı 10'dan 1 ppm'e düşürülür. Yüksek Mahkeme kararı onaylarken oran aynı kalır. Ancak 1980 yılında geri alınan bu karar, 7 yıl sonra yürürlüğe girer ve oran 1 ppm'e düşürülür.

"Benzen'in 10-20 ppm arası değeri kan kanseri risk sınırındadır. 1 ppm'lik benzen ise ağaçlarda ve değişik bitkilerde de bulunmaktadır. Acıdır ki Türkiye'de, bu mücadelede en büyük ve önemli rolü oynamış olan benim memleketimde, benzenin yasal değeri 20 ppm'dir. 1973'den beri mücadele etmeme rağmen ne Sağlık, ne Çalışma Bakanlığı bu değeri 1 ppm'e düşürme-

di". Muzaffer Aksoy, resmi makamların bu ilgisizliğini vurgulamakla beraber, Türkiye'de bu değerlerin belirlenmesinin yasal denetimlerin gevşekliği sebebiyle çok anlamlı olmadığını da sözlerine ekliyor. 1970 yılında İstanbul Tıp Fakültesi'nin Monografi serisinden çıkan, Benzen (Benzol) Zehirlenmesi ve Hematopoietik Sisteme Etkileri başlıklı kitabın önsözünde "1961 senesinden beri İstanbul'da ve Türkiye'de kronik benzen zehirlenmesine bağlı bir kısmı fatal sonuçlanan aplastik anemi ve tek tük akut lösemi vakaları tesbit edilmiştir. Bütün uyarılara rağmen ilgililer korunma tedbirleri almadıklarından benzen kurbanları sürekli olarak artmaktadır" diyen Aksoy, son yıllarda az da olsa teselli bulmuş. Kendi ifadesiyle devletin yapmadığını ayakkabıcılar, boyacılar yapmaya başlamış; artık benzen yerine başka maddeler kullanarak kendilerini lösemiden korumaya çalışıyorlarmış!..

Istanbul Lisesi'nden arkadaşı Zeki ile

1931, Arziyat Dersi

1940,
İstanbul Tıp Fakültesi
mezuniyet konuşması

1953, Yılıbaşı Kanada

1940, Dahiliye Tedavi Kliniği

Bütün Mesele Gerçekten Büyük Olmaktır!

Demokrasi şehidi, aydın insan Prof. Muammer Aksoy'un iki yaş büyük ağabeyi olan Muzaffer Aksoy 1915'de Antalya'da avukat ve sonra da milletvekili olan Numan Aksoy ve eşi Nadire hanımın yaşayan ilk çocuğudur.

Üniversiteye kadar aynı sınıfta okuyan iki kardeşin birbirleri üzerindeki etkisi ömür boyu sürer. Muammer'in ağabeyine aştığı klasik müzik zevki o'nda çok sesli müziğe hala süren bir tutku yaratır.

Albümündeki fotoğraflar arasında not ettiği Beethoven'e ait şu sözler her ikisinin yaşam felsefesini özetler: "İnsanlar arasında iyilikten başka büyük birşey tanımıyorum. Bütün mesele büyük görünmek değil, gerçekten büyük olmaktır. Gerçek büyük; muhitinin çamuru içinden hiç bir "pislik" almadan yükselen adamdır."

Sert yapılı bir insan olan Numan Bey, çocuklarının hangi dallarda eğitim görebileceğini onlara sormadan belirlemiştir bile: Tıp, hukuk ya da mühendislik. Kardeşi hukuk okumayı seçen, matematiği kendisine sevdirmeyen eğitim sisteminden ötürü de mühendisliği düşünmeyen Muzaffer için tek seçenek kalır: Tıp tahsili... Oysa tarihe olan merakı bugüne

kadar taze kalan Muzaffer Bey'in gönlü, tarih okumaktadır. Ancak babasına bu isteğinden bahsetmeyi bile düşünmez. Önceleri ilaç içer gibi çalıştığı derslerle dolu tıp eğitiminden, klinikler başlayınca zevk almaya başlar. 1940'da İstanbul Tıp Fakültesi'nden mezun olur. İki kez askerlik yapar. Deniz ve Kara Kuvvetlerinde tamamladığı dört yıllık vatani görevden sonra Vakıf Guraba Hastanesi'ne İç Hastalıkları Kliniği'nde Prof. Dr. E. Frank ve Prof Dr. Arif İsmet Çetingil'in yanında İç Hastalıkları Uzmanı olur. 1947'de Mersin Devlet Hastanesi'nde uzman doktor olarak atanır. 1957'ye kadar bu görevine devam eder. 1952'de hematoloji'de uzmanlık için ABD'ye gitmeye karar verir. Boston'da "Blood" dergisinin kurucusu ve baş yazarı olan ünlü Prof. Dr. William Dameshek'in klinik ve laboratuvarı bu amaç için en uygun yerdir. O yıllarda Sağlık Bakanı olan Ekrem Hayri Üstündağ, Muzaffer Bey'in isteğini olumlu karşılar. Bir sene ücretsiz izin alarak 1952 Mayıs'ında eşi ve en büyük yardımcısı Nedime Aksoy ile Boston'a gider.

"Prof. Dr. Dameshek New England Center Hospital'da Hematoloji klinik ve araştırma laboratuvarının şefi ve kurucusu olarak çalışıyordu. Ayrıca bu hastaneye bağlı Tıp fakültesinde Hematoloji kurslarını yönetiyordu. Bir kaç gün benimle hiç alakadar olmadı. Fakat kısa bir süre sonra hasta vizitinde herkesin önünde 'Siz Türkler Yahudilere kötü davranışlar-

Kardeşi Muammer Aksoy ile...

da bulunmamış ender uluslardan birisiniz' dedi. Bu sözler beni neden kolaylıkla kabul ettiğini gösteriyordu" diyen Aksoy'un laboratuvarındaki dergilerden birinde gördüğü bir yazı, araştırmasını "anti-fetal serum üretimi" üzerine yapmasına neden olur. Bununla Beta-thalassemia ve orak hücre sendromlarında saptanan fetal hemoglobini incelemeyi amaçlar. Deney hayvanı olarak da tavşanları seçer. Önerisini Prof. Dameshek onaylar ve hazırladığı üç projeden biri sonuç verir. Kendisi bu projesini kısaca şöyle anlatıyor:

"Doğumdan hemen sonra plasentanın anne tarafındaki göbek kordonu Kocher pensi ile açılır ve içindeki kan oxalatlı steril şişelere aktarılır. Eritrositler en az üç kez yıkandıktan sonra elde edilen eritrosit kümesi, 1 volüm ank suyu (steril) ve 0.4 volüm toulenle parçalanır.

Bir saat iyice çalkalandıktan sonra 30 dakika 3000 hızla sentrifuz edilir. Oluşan üç tabakadan üstteki ikisi aspiratörle uzaklaştırılır. Berrak bölümü filtre edildikten sonra buzdolabında hemoglobin antijeni olarak saklanır.

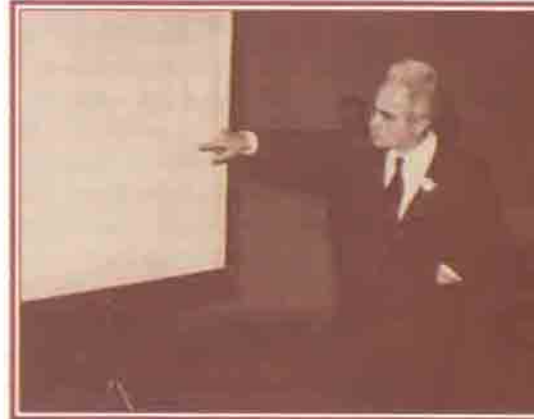
İmmünizasyon Prosedürü: İki kez 15 gün süreyle bu eriyikten 2 cc tavşanların kulak venasına enjekte edildi. Son enjeksiyondan yedi gün sonra deney hayvanlarından kalp punksiyonu ile yeterli kan alındı. Bir saat sallayıcıda (shaker) ile sallandıktan sonra yarım saat 3000 hızda sentrifuz edildi. Oluşan üç tabakadan üstteki ikisi aspirasyon ile uzaklaştırıldı. Berrak hemoglobin bölümü filtre edildikten sonra buz dolabında "hemoglobin antijeni" olarak saklandı. İmmünizasyon için haftada iki kez 15 gün süreyle hemoglobin eriyiği kulak venasından zerk olundu. Enjeksiyonlardan 7 gün sonra, deney hayvanlarından kalp punksiyonu ile yeterli kan aldım. Ürettiğim anti-fetal serumu 6 Mediterranean (Cooley anemisi) anemi olgusunda kullandım. Bu deney olgularındaki alkali ezistan hemoglobinin fetal hemoglobini olduğunu kanıtlıyordu."

Bu araştırma ile ilgili makalesi 1955'de İsviçre'de "Acta Haematologica" dergisinde yayınlandığında uluslararası tıp camiasında büyük yankı yaratır. 1953'de yurda dönerek Mersin'de görevine başlar.

Anadolu'nun küçük bir kentinde başlayan yaşam yolculuğunun durakları...

"Kısa bir süre sonra hastaneye skleraları ikterik bir delikanlı getirdiler. Ben hepatit düşünerek idrar analizi yaptırdım. Aynı zamanda kan formülünde 'orak hücre eritrositleri' vardı. Hemen bunun "orak hücre anemisi" olduğunu anladım. Bir kaç gün sonra yine ikterik ve anemik hastalar tedavi için başvurular. Bu hastaların hepsi Türkçe'nin yanısıra Arapça konuşuyorlardı ve ilin Bahçe Mahallesi semtinde oturuyorlardı. Bu topluluk için Mersin ve Adana'da "Arab uşağı" gibi yerinde olmayan bir deyim kullanılıyordu. Arapça konuşmalarına rağmen tam olarak bilinmeyen bir kökenden olmaları akla yakın geliyordu. Büyük Atatürk Hattay krizinde dehasına uygun bir biçimde bu topluma "Eti-Türkü" ismini vermişti. Ben de bu terimi kullanmayı yeğledim. Sonradan bu isim Batı ülkelerinin "orak hücre ile ilgili yayınlarında" aynen kullanıldı. Hemen

hastaneye yatan veya polikliniğe gelen bu toplum bireylerinden başlangıçta "Scriver-Waugh metodu" ile "oraklaşma oranını" tayin ettim. Bu oran %13.3 gibi çok yüksek bir değeri.

Sonuçları içeren bir yazıyı ünlü Lancet dergisine gönderdim. "Sickle cell trait in South Turkey" ismi altında yayımlandı."

1970'de Türk Hematoloji Cemiyeti V. Kongresinde HbS'in Türkiye'de özellikle Eti-Türklerinde yüksek oranda bulunmasının nedenlerini açıklarken, Aksoy'un tarih merakının tıp araştırmalarına nasıl ışık tuttuğunu anlayabiliyoruz. Bu kongrede 19. yüzyılda Mısır hidivlerinin ve ardından bir çiftçi grubunun Anadolu'nun ortasına kadar geldiğini kendi aralarında evlenmeleri sonucu bazı genlerin çoğaldığını belirten

Aksoy, HbS'in gerek Türklere gerek Eti Türklerine ve Yunanlılara Afrika'dan geçtiğini vurgulamıştır. Kullanılan deyimlerle ilgili olarak da; "Bu tabirler üzerinde politik anlamlar çıkabilecek tartışmalar yapmak doğru değildir. Esasen aşırı milliyetçilik en geri düşünce şeklidir" demektedir.

Bu çalışmalarını değerlendiren Prof. W. Dameshek'in önerisi ile iki kez araştırmaları için toplam 6500

dolarlık yardım alır. Bunlarla, Güney-Doğu Anadolu, Lübnan ve Türkiye'nin diğer bölgelerinde "Anormal Hemoglobinler, talassemik sendromlar ve G-6-fosfat eksikliği ile ilgili" araştırmalar yapar ve bu kan hastalıklarının sıklıklarını tayin eder.

Muzaffer Aksoy 1957'de Beyoğlu İlk Yardım Hastanesine atanır. Burada çalışırken CIOMS'un düzenlediği ilk uluslararası "Anormal Haemoglobinler" sempozyumuna davetli olarak katılarak ve "Türkiye'de Anormal Haemoglobinler" isimli araştırmasına ait bir rapor tebliğ eder. Beyoğlu gibi İstanbul'un eğlence yerlerinin merkezi olan bir bölgede İlk Yardım Hastanesi hekimi olmak, sarhoşlar arasını kavgalarda yaralananlar, hayat kadınları gibi gecenin davetsiz misafirlerince birkaç kez hastaneye çağrılmak anlamını taşır. Böyle sıkıntılı bir görev sırasında Hollandalı ünlü Prof. Dr. H. P. Jonxis tarafından UNESCO'nun tıp kolu olan CIOMS'un

Araştırma Coşkusu...

Ayhan Çavdar
TUBA Başkanı

Prof. Dr. Muzaffer Aksoy, hematoloji alanında özellikle anormal hemoglobinler, talassemia ve benzer konularında yaptığı araştırmalarla, Türkiye'nin adını uluslararası bilimsel platformlarda en fazla vurgulayan ve öne çıkaran büyük bir bilim adamıdır. Ben Muzaffer hocayı, Amerika'da bulunduğum 1960'lı yıllarda ne zaman kütüphaneye gitsen kan ile ilgili ciddi mecmualarda (örneğin "Blood" gibi) yaptığı İngilizce yayınları görmek suretiyle şahsen tanımadan önce ismen tanıdım. 1961 yılında Amerika'dan döndüğümde ilk iş olarak Türkiye'nin adını bu kadar seçkin bilimsel dergilerde duyuran bilim adamını yakından tanımak isteğiyle kendisini ziyarete gittim. Bu yıllarda İstanbul Üniversitesi'nin nispeten köhne bir hastanesinde, mütevazı bir odada kendisiyle tanışmak fırsatını buldum. Araştırmalarını sürdürdüğü laboratuvarı da odası gibi mütevazı idi. Türkiye'nin pek olumlu olmayan koşullarında bu çapta araştırmalar yapabildiğini bir kere daha takdir ve hayranlıkla karşıladım. Muzaffer hoca her şeyden önce çok iyi bir gözlemciydi. Bugün moleküler düzeyde ispat

edilen thalassaemia ile ilgili birçok hastalığa veya sendroma önce klinik bir dayanakla yaklaşmış, farklılığı önce hissetmiş ondan sonra da bunu çalışmalarıyla kanıtlamıştı. Multi-disipliner yaklaşıma her zaman açık olmuş ve bu sayede bir klinik araştırmacı olmasına rağmen sonunda moleküler düzeyde çalışmalara da katkıda bulunacak derecede ileri çalışma organizasyonlarını kurmayı başarmıştır.

Eğer yaşam öyküsünü dikkatle okursanız, esasen kendisi Mersin devlet hastanesinde dahiliye hastalıkları uzmanı olarak çalıştığı zaman araştırmaya duyduğu merak ve ilgi nedeniyle "orak hücreli" anemi vakalarını incelemeye başlamıştır. Daha sonra ABD'ye giderek çok iyi bir merkezde çalışmış, araştırma heyecanını ileri ülkelerde elde ettiği deneyim ve gelişmiş teknoloji ile birleştirerek emekli olduktan sonra da devam ettirmiştir. Ben benzer konusunda yaptığı çalışmalarını da büyük takdirle karşılıyorum. Bu konuda çok büyük mücadele yaptığını bizzat tanık oldum. Sağlık Bakanlığı'na sayısız rapor verdi, uluslararası bilim platformlarında konuyu mükerreren tartıştığı gibi, Türkiye'nin önemli bir sağlık sorunu halinde olayı çeşitli raporlarla Sağlık Bakanlığı'na sundu ve bu konuda önceleri hiç sonuç alamadı, fakat yılmadı. Muzaffer hoca'dan öğrenilecek diğer bir husus, inandığı ve ispatladığı konularda yılmadan sonuna kadar mücadele edebilmesidir.

Burada onunla ilgili bir anımı nakletmek istiyorum: 1971'de "Asya Pasifik Hematoloji Kongresi" Avustralya'nın Melbourne kentinde yapıldı. Benim kongreye yolladığım iki tebliğimde kabul edilmişti. Fakülte desteğini alacağımı zannediyordum, fakat maalesef alamadım ve telgrafla Avustralya'ya bildirdim. "Avustralya Hematoloji Cemiyeti" büyük bir nezaketle yol paramı karşılayacaklarını ve beni ağırlayacaklarını söyledikleri için arkadan gitmek imkanı buldum. Burada vurgulamak istediğim, üniversitelerin araştırmalarına öteden beri pek sahip çıkamamasıdır. Orada Türk Hematologlarının en iyi temsilcisi olarak, benden çok evvel gelen değerli hoca Muzaffer Aksoy'la karşılaştım. Nitekim biz çok mütevazı şartlarda orada bir hafta süreyle yaşamak zorunda kaldık ve hiç unutmam Muzaffer hoca'nın Türkiye'den yanında getirdiği küçük çukulataları paylaşarak öğle yemeklerini idare ettik. O toplantının bendeki önemli bir anısı da Avustralya parlamentosunda verilen önemli bir resepsiyonda toplantıya katılan yüzlerce kişi arasında hem bilimsel kimliği itibarıyla hem de bilim adamlarının sözcüsü olarak Muzaffer Hoca'dan bir konuşma rica edilmiş olmasıdır. Tüylerimi ürperten bu konuşma hala aklımdadır. Muzaffer hoca o konuşmada kendinden bekleneceği üzere, büyük Atatürk'ün bilime verdiği önemi çok iyi bir şekilde vurgulamış ve hakikaten Türkiye'yi en iyi bir şekilde temsil etmiştir.

(The Council for International Organizations of Medical Sciences) toplantısını organize etme davetini almasını Aksoy, "Batı'nın bilim adamlarını ünvanlarıyla değil, ortaya koydukları bilimsel ürünlerle değerlendirmesinde aramak gerekir" şeklinde değerlendirmektedir. Kendi öğretim deneyiminde objektiflik ilkesini benimsemesini insanları değerlendirirken objektif değerlere sahip olunması gerektiğini vurgulayarak açıklayan Aksoy için bilimsel tarafsızlık, öğretim görevlilerinin vazgeçilmez bir özelliği olmak zorunda. Tarafsızlığa bu kadar önem vermesi, doçentlik sınavını verirken karşılaştığı güçlüklerden kaynaklanıyor. Üç kez doçentlik sınavında İngilizce'den başarısız sayılır. Kopya verdiği adaylar sınavı verir, Muzaffer Bey veremez... Akademik kariyere dışarıdan katılmak isteyenlere karşı takınılan olumsuz tavrı Osmanlı'dan miras "tekkeyi bekleyen, çorbayı içer" anlayışının ürünü olarak değerlendiren Aksoy, çorbayı içmeyi tekkeyi bekleyen birçok kişiden daha fazla hak ettiğini 1959'da Doçentlik sınavını verdikten sonraki akademik çalışmaları ile de kanıtlar. Dekan vekili Prof. Dr. Üveys Maskar'ın jüriyi değiştirip, yeni lisan hocalarını ata-

ması Muzaffer Aksoy'un akademik yaşama kazanılması ile sonuçlanır. İstanbul Tıp Fakültesi İç Hastalıkları Kliniği'nde eylemli doçent olan Aksoy, Fakülte'de Hematoloji dalını kurar. Araştırmacılığın yanısıra yetiştirdiği değerli öğrencilerle de bilime katkıda bulunmanın yolu böylece açılmış olur. 1974'de "International Istanbul Symposium on Abnormal Haemoglobins and Thalassaemia"yı organize eder.

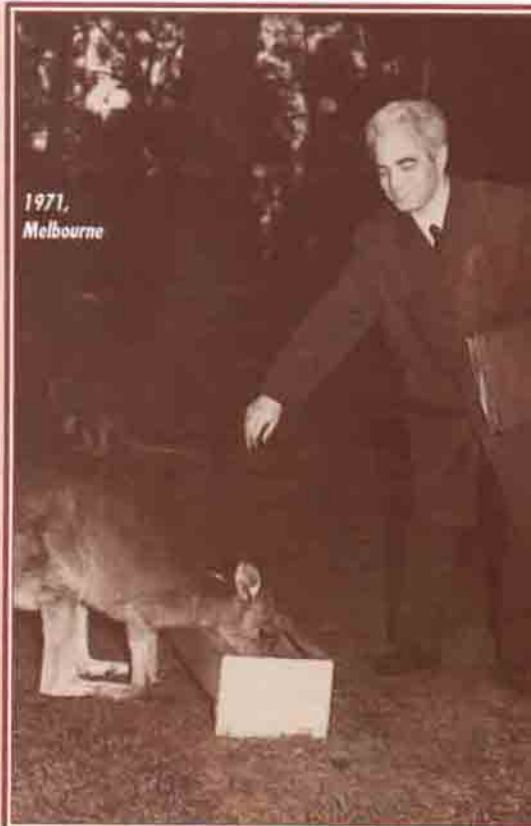
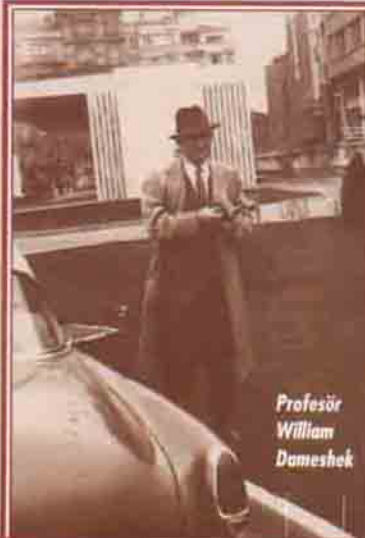
Çalışmaları sonucu bulduğu yeni hemoglobin "Hb İstanbul" adıyla dünya literatürüne geçer.

1960'dan itibaren benzenin sebep olduğu kan hastalıkları ve özellikle lösemi sorunu üzerinde sürdürdüğü çalışmalarının sonuçlarını birçok batı

ülkesi dergisinde yayınlar. Yazımızın başında da belirttiğimiz gibi 1974'de ünlü "Blood" dergisinde çıkan "Leukemia in shoeworkers exposed chronically to benzene" adlı makalesi ile ABD'de bu kimyasal maddenin yasal değerinin 1 ppm'e düşürülmesine neden olur.

1987'de ABD'nin ünlü yayınevlerinden CRC Press Muzaffer Aksoy'dan benzenin karsinogenesiti ile ilgili bir kitap yazmasını ister.

1988'de "CRC Benzene Carcinogene City" başlığıyla, Muzaffer Aksoy adına yayınlanır. 158 sayfa olarak hazırlanan bu yapıtın 100 sayfalık kısmını Muzaffer Aksoy, diğer bölümleri M. Ikada, T., T. Okino, C. A. Synder tamamlar.

me hanım 28 Eylül'de 52 yılını dolduran evlilikleri süresince her yıl düzenlenen kongrelere Muzaffer Bey ile beraber katılmış, çocuklarını zaman zaman ihmal etme pahasına eşine destek olmuş... 1952'de ABD'ye ilk gi-

dişlerinde ücretsiz izinli olmanın yarattığı maddi zorlukları birlikte göğüslemişler. Öyle ki, saç traş ABD'de hayli pahalı olduğundan Dameshek'in "ufak bir ameliyat geçirmişe benziyorsunuz" şakalarına Muzaffer Bey'i maruz bırakmak pahasına Nedime hanım eşinin saçlarını kesme işini de üstlenmiş!..

Kendisi bu sıkıntıları, "Atatürk zamanının insanlarıyız. Bu nedenle bizler paradan çok, bilimin kendisi ile uğraşmayı tercih ettik" diye açıklıyor.

Emekli olduktan sonra da bilimsel çalışmalarını sürdüren Aksoy genç araştırmacıları yönlendirmeye

ve desteklemeye devam ediyor. Bilim çevrelerinde alçak gönüllü, dost canlısı ve sanat sever bir kişi olarak ayrıcalıklı bir yeri olan Muzaffer Aksoy, Atatürk'ün Cumhuriyeti kurduğu yılların havasını solumuş... Cumhuriyet kuşağının tüm temsilcileri gibi o da Atatürk'ün bilimsel ve demokratik ilkelerine sonuna kadar sadık kalmış ve kendi yaşamını gelecek kuşaklar için örnek kılmış... Muzaffer Aksoy idealist ve öncü kişiliği ile seçkin bir bilim adamı olarak olduğu kadar, müşfik bir hekim olarak da tıp tarihinde yerini almış. Lösemiden ölen bir hastasının eşi yazdığı şiirde onu şöyle tanımlıyor.

Prog. Hematoloji Kongresi

Kyoto, Hematoloji Kongresi

"Milyonları kazanmak istese işten değil, / O bilime sevgiye vermiş kendini / Her hastaya gönülden aynı ilgi, aynı ihtimam / Ne geçmişte ne şimdi görmedim benzerini."

Türk Hematoloji Derneği'nin kurucularından ve onursal üyelerinden olan Aksoy'un Tıp dalında TÜBİTAK ödülü, Sedat Simavi, Eczacıbaşı ve Devlet Ödüllerinin yanısıra toksik hemopitiler alanındaki çalışmaları ile de iş hastalıkları ve işçi sağlığı Ramazini Bilimsel Onur Ödülü vardır.

Sayıları 150'yi bulan yayınları ile bilim dünyasına katkıda bulunan Aksoy'un 75. doğum yıldönümü sebebiyle 1990'da onuruna bir sempozyum düzenlenmiştir.

Muzaffer Aksoy haftada bir Esnaf Hastanesi'ne ve Çapa Hastanesi'ne giderek pratik olarak hâlâ doktorluğa devam ediyor. "Ben doktorluğun bir menfaat kapısı haline gelmesine katiyen taraftar değilim. Bu meslek belki de para üzerine kurulamayacak tek meslektir. Doktorlukla bakkallık aynı olmamalı. Bu zihniyete kesinlikle son verilmesi gerekir. Ben doktorlukta liberalizm kurallarını kabul etmiyorum" diyerek sözlerini bağlayan Aksoy, Hippokrat yemini-ne bağlı kalmış hekimlerimizden biri. O'nu saygıyla selamlıyoruz...

Bu yazının hazırlanmasında bizden yardımlarını esirgemeyen Sn. Ayhan Cavdar'a, Sn. Turhan Akgün'e, Sn. Çiğdem Altay'a, Sn. Muzaffer Aksoy ve eşi Sn. Nedime Aksoy'a teşekkür ederiz...

Fusun Oralalp

1984, emeklilik töreni

